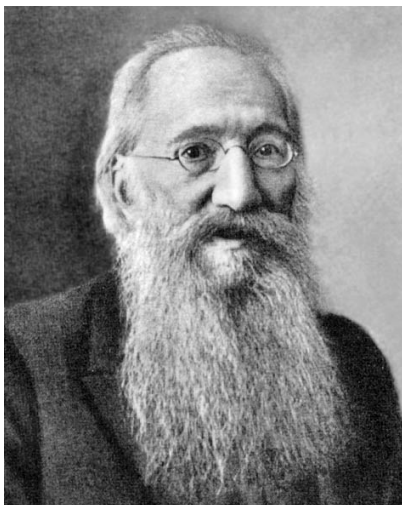

ЛАМАНСЬКИЙ Володимир Іванович (Ламанский Владимир Иванович; 26. 06 (08. 07). 1833, С.-Петербург — 19. 11(02. 12). 1914, Петроград, нині С.-Петербург) — російський славіст, історик, громадський діяч. Учень І. Срезневського. Акад. С.-Петербур. АН (1899). Закін. С.-Петербур. університет (1854). Відтоді перебував на держ. службі. 1862–64 здійснив подорож по слов'ян. землях, а також Італії, Греції, Туреччині. 1865–71 — доцент, 1871–88 — професор кафедри слов'ян. філології С.-Петербур. університету; водночас від 1872 — завідувач кафедри рос. і церковнослов'ян. мов та історії рос. літ-ри С.-Петербур. духов. академії; 1890–1900 — проф. Академії Генштабу; 1865–71 і 1887–1910 — голова етногр. відділ., 1854–59 — секр. Рос. геогр. товариства. 1859 захистив магістер. дис. «О славянах в Малой Азии, в Африке и Испании» (відзначена Демидов. премією С.-Петербур. АН), 1870 — доктор. дис. «Об историческом изучении греко-славянского мира в Европе». З позиції слов'янофілів розглядав слов'янство як єдиний ціліс.

організм; обстоював теорію відмін. за реліг., громадян. і морал. характером світів — греко-слов'ян. і романо-герман.; центром розповсюдження сучас. світ. цивілізації вважав Євразію. Дослідив і частково описав осн. зарубіжні слов'ян. архіви, одним із перших заявив про сх.-слов'ян. основу мови Київ. Русі. Неоднозначно ставився до української мови: з одного боку, наполягав на запровадженні російської мови як заг.-слов'ян., з ін. — у статтях про І. Срезневського й О. Потебню писав про необхідність розвитку української мови на самобут. нар. основі. Засн. (1890) і гол. ред. (до 1912) ж. «Живая старина».

Основні праці

О славянах в Малой Азии, Африке и Испании. С.-Петербург, 1859; О некоторых славянских рукописях в Белграде, Загребе и Вене с филологическими и историческими примечаниями. С.-Петербург, 1864; Национальности итальянская и славянская в политическом и культурном отношениях // Отечеств. зап. 1864. № 11–12; Об историческом образовании древнего славянского и русского языка. С.-Петербург, 1869; Три мира Азийско-Европейского материка. С.-Петербург, 1892; Петроград, 1916; Введение в славяноведение. С.-Петербург, 1895; Славянское житие св. Кирилла как религиозно-эпическое произведение и как исторический источник. Критические заметки. Петроград, 1915; Геополитика панславизма. Москва, 2010.

Рекомендована література

1. Шахматов А. А. В. И. Ламанский: Некролог // Изв. С.-Петербур. АН. 1914. Т. 8, № 18;
2. Грот К. Я. В. И. Ламанский. Петроград, 1915.

Г. П. Півторак

Бібліографічний опис:

Ламанський Володимир Іванович / Г. П. Півторак // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53110>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).